

Europska unija

Ulaganje u budućnost

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Agencija za
strukovno obrazovanje
i obrazovanje odraslih

Okrugli stol: Smjernice za priznavanje neformalnog i informalnog učenja

Mislav Balković

Đurica Dragojević

Nina Vranešević Marinić

Europska unija

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Ulaganje u budućnost

Kvalifikacijski okvir: Hir, obveza ili potreba?

„Policy” podloga za reforme

U mnogim zemljama „loše”
postavljen

Uvijek ima zagovornike i
opponente

Danas ga uvodi oko 150
država

Europska unija

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Ulaganje u budućnost

Uloge kvalifikacijskih okvira?

Jasnoća sadržaja kvalifikacije
uvođenjem ishoda učenja

Bolja usklađenost obrazovanja i tržišta
rada

Prikupljanje i prijenos kreditnih
bodova

Priznavanje neformalnih i informalnih
kompetencija

Osiguravanje kvalitete

Mobilnost radne snage

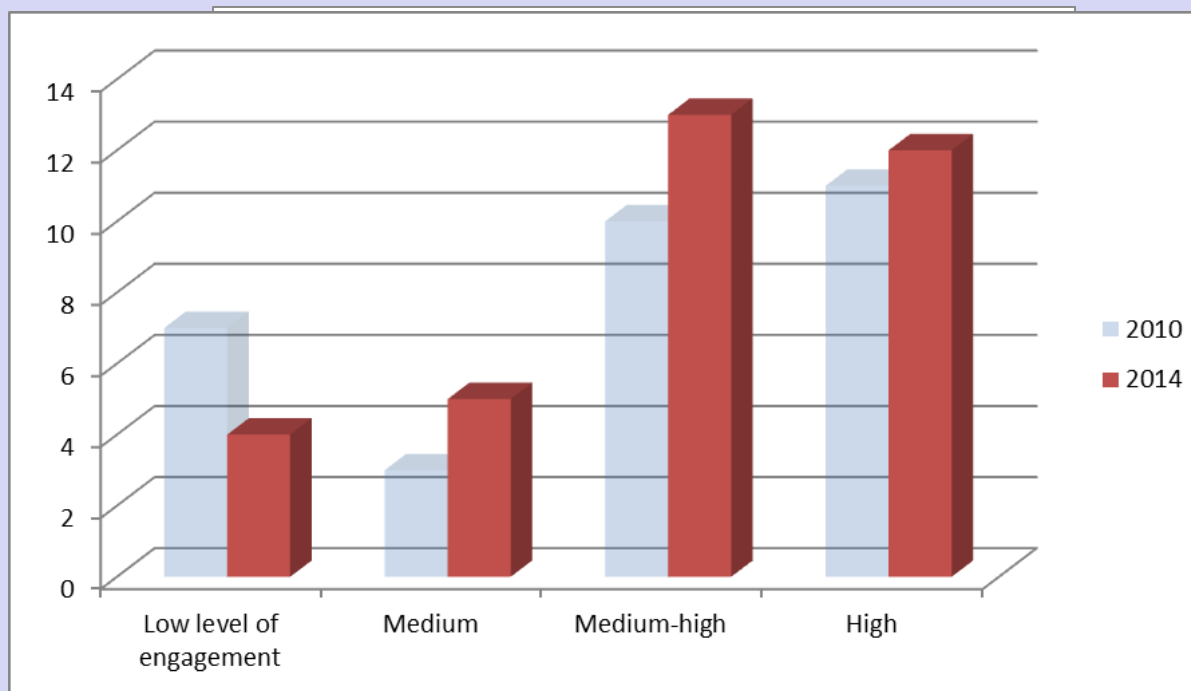
Projekt je sufinansirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Ulaganje u budućnost

Europska unija

Stakeholder engagement

Source: 2014 European inventory on validation of non-formal and informal learning

Europska unija

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Ulaganje u budućnost

The road to the Council recommendation on validation of non-formal and informal learning

COUNCIL RECOMMENDATION of 20 December 2012 on the validation of non-formal and informal learning (2012/C 398/01)

*„THE MEMBER STATES SHOULD have in place, **no later than 2018**, in accordance with national circumstances and specificities, and as they deem appropriate, arrangements for the **validation** of non-formal and informal learning... ”*

*„**qualifications** or, where applicable, parts of qualifications **obtained by means of the validation** of non-formal and informal learning experiences **comply with agreed standards that are either the same as, or equivalent to, the standards for qualifications obtained through formal education programmes.** ”*

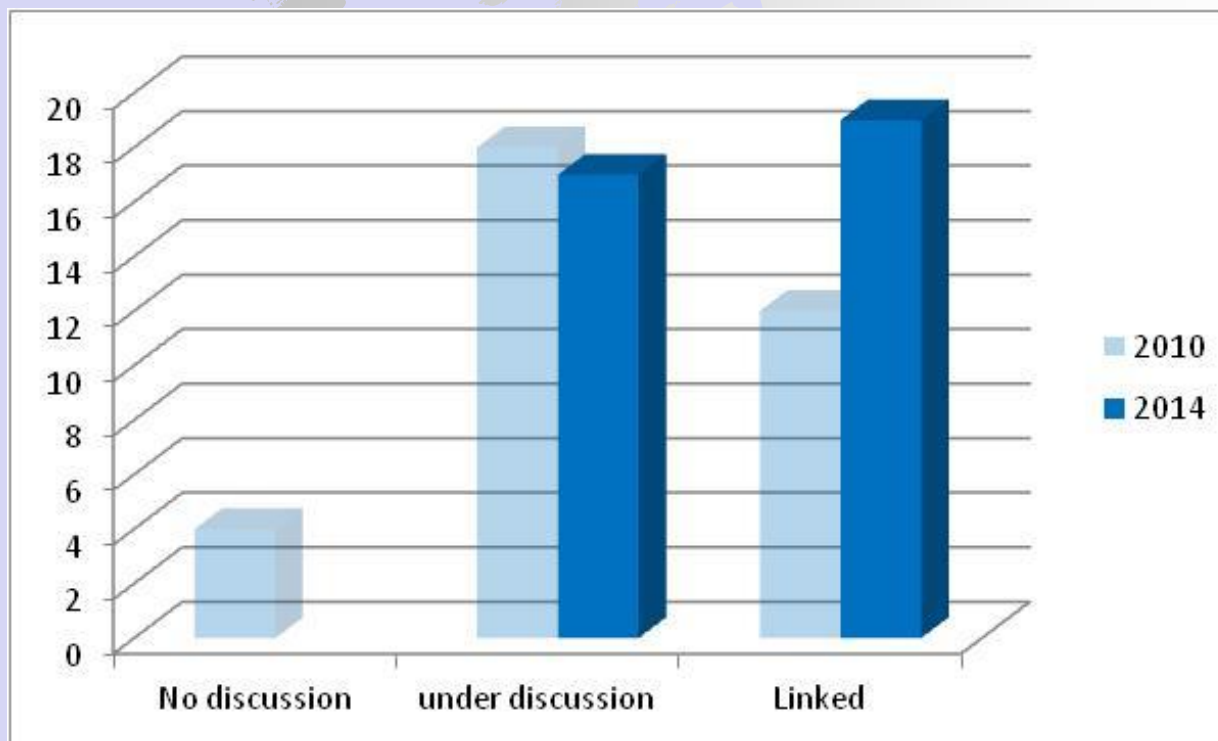
Europska unija

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Ulaganje u budućnost

Is validation linked to qualifications frameworks?

Source: 2014 European inventory on validation of non-formal and informal learning, Cedefop 2014

Europska unija

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Ulaganje u budućnost

IHP
RAZVOJ
LJUDSKIH
POTENCIJALA

Terminologija priznavanja neformalnog i informalnog učenja

- Priznavanje neformalnog i informalnog učenja - *Recognition of Prior Learning (RPL)*
- Vrednovanje neformalnog i informalnog učenja (*Validation of non-formal and informal learning*) – *EU terminologija*
- Priznavanje, vrednovanje i akreditacija učenja (*Recognition, validation and accreditation of learning*)
- Ocjena prethodnog učenja (*Assessment of prior learning*)

Europska unija

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Ulaganje u budućnost

Definicije RPL-a

- OECD: “Priznavanje neformalnog i informalnog učenja je postupak vrednovanja neformalnog i informalnog učenja pojedinca za utvrđivanje razine stečenih ishoda učenja, kompetencija ili standarda koje je pojedinac ostvario kako bi započeo kvalifikaciju i/ili djelomično ili cjelovito završio kvalifikaciju”.
- CEDEFOP: “Priznavanje nadležnog tijela da su ishodi učenja (znanje, vještine i/ili druge kompetencije) koje je pojedinac ostvario formalnim, neformalnim ili informalnim učenjem ocijenjeni prema prethodno definiranim kriterijima te su u skladu sa zahtjevima standarda vrednovanja. Vrednovanje obično vodi do certificiranja.”

Europska unija

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Ulaganje u budućnost

Prednosti uvođenja RPL-a

- Podržava **osobni i profesionalni razvoj pojedinca** u kontekstu **cjeloživotnog učenja**
- Podržava **razvoj ljudskog kapitala i poboljšanja stanja na tržištu rada** (razvoj kompetencija koje nedostaju)
- Povećava **učinkovitost obrazovnog sustava** kroz povećanje pristupa kvalifikacijama, posebice pojedincima iz netradicionalnih, ranjivih i podzastupljenih skupina u VO

Europska unija

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Ulaganje u budućnost

HKO i RPL

- HKO prepoznaje potrebu da se priznaju i vrednuju **kompetencije stečene izvan formalnog sustava obrazovanja** u korist stjecanja kompetencija putem raznovrsnih oblika učenja te u korist **veće zapošljivosti**
- Zakon o HKO pruža osnovu za priznavanje i vrednovanje ishoda neformalnog i informalnog učenja te daje temelje za razvijanje **vrednovanja RPL-a**
- Zakon o HKO osigurava uvođenje sustava osiguravanja kvalitete te jasno propisane procedure provjere kvalitete za RPL
- Zakon o HKO propisuje donošenje **“Pravilnika o priznavanju i vrednovanju neformalnog i informalnog učenja”**

Europska unija

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Ulaganje u budućnost

Potencijalni korisnici RPL-a

- Odrasle osobe koje se žele vratiti u obrazovni sustav
- Studenti koji žele unaprijediti postojeće vještine
- Osobe koje se žele prekvalificirati ili promijeniti karijeru
- Zaposlenici koji su započeli obrazovanje ili obuku na radnom mjestu
- Osobe koje su stekle vještine i znanja izvan formalnog sustava obrazovanja npr. kroz volontiranje ili društveno koristan rad u zajednici
- Povratnici/ice iz inozemstva, useljenici, izbjeglice i tražitelji azila koji žele potvrditi svoje kvalifikacije stečene u drugim zemljama

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Ulaganje u budućnost

Smjernice za priznavanje neformalnog i informalnog učenja – URPL projekt

- EU *Leonardo da Vinci Transfer of Innovation* “**URPL: Sveučilišni centri priznavanja prethodnog učenja - povezivanje visokog obrazovanja sa strukovnim obrazovanjem i osposobljavanjem**“
(2011. do 2013.)
- Partneri: Jagiellonian University (Poljska) i Université Paris - Est Val de Marne Créteil (Francuska), Edinburgh Napier University (Velika Britanija), Institut za razvoj obrazovanja (Hrvatska)
- <http://www.u-rpl.eu/>

Europska unija

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Ulaganje u budućnost

Cilj URPL projekta

- Prijenos inovativnih rješenja za **priznavanje ishoda učenja stečenih izvan formalnog obrazovanja** iz zemalja s dugom tradicijom priznavanja neformalnog i informalnog učenja (Francuska i Velika Britanija) u zemlje koje su tek počele razvijati rješenja iz ovog područja (Poljska i Hrvatska).

Europska unija

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Ulaganje u budućnost

Rezultati URPL projekta

- Uvid u stanje RPL-a u EU državama i svijetu
- Sudjelovanje u procesu definiranja RPL procedura i praksi na poljskom sveučilištu
- Publikacije dostupne na URPL internetskim stranicama:
 - *Publication: “Recognition of Prior Learning in Higher Education – Challenges of Designing the System”*
 - *“RPL Candidate’s Guide”*
 - *Guideline: “How to Establish and Operate an RPL Centre at a University?”*
 - *“Guidelines for Implementation of RPL in Croatia”*

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Ulaganje u budućnost

Smjernice za priznavanje neformalnog i informalnog učenja – URPL projekt

- RPL može utjecati na **privlačenje studenata iz netradicionalnih skupina** te utjecati na veći broj studenata u sustavu
- RPL može imati **pozitivne implikacije na povećanje mobilnosti** unutar države te može pomoći u prevladavanju strukturnih barijera između institucija
- Financiranje temeljeno na pokazateljima uspješnosti može se koristiti za poticanje sveučilišta na uvođenje postupka RPL-a i povećanje broja studenata koji se uključuju u postupak RPL-a
- Usluge RPL-a mogle bi predstavljati **dodatni izvor prihoda za visoka učilišta**

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Ulaganje u budućnost

Smjernice za priznavanje neformalnog i informalnog učenja – URPL projekt

- Povezivanje **RPL-a i socijalne dimenzije visokog obrazovanja**
- **Diversifikacija studentskog tijela** - ključni aspekt socijalne dimenzije u visokom obrazovanju - visoka učilišta putem RPL-a mogu provući nove i "netradicionalne" studente u sustav VO

(osobe nižeg socioekonomskog statusa, studenti starije životne dobi, studenti koji su odustali od studija, profesionalci koji se žele vratiti u sustav visokog obrazovanja, imigranti i etničke manjine, studente bez formalnih kvalifikacija, studente s invaliditetom osobe iz ruralnih područja i sl.)

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Ulaganje u budućnost

Smjernice za priznavanje neformalnog i informalnog učenja – URPL projekt

- RPL prepoznat kao **alat koji potiče cjeloživotno učenje, ali i otvara alternativni put za ulazak u VO**
- RPL može utjecati na uvođenje pravih izvanrednih studijskih programa s fleksibilnim rasporedima predavanja - veći pristup visokom obrazovanju za studente starije dobi, studente koji su zaposleni na puno radno vrijeme i studente roditelje
- RPL bi mogao utjecati na **razvoj institucionalne kulture kvalitete** koja promiče uključivanje i raznolikost

Europska unija

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Ulaganje u budućnost

Konkurentno hrvatsko visoko obrazovanje za bolju zapošljivost

(<https://rpl.azvo.hr/index.php/hr/>)

Kratki pregled projekta

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Ulaganje u budućnost

Europska unija

Konkurentno hrvatsko visoko obrazovanje za bolju zapošljivost

- Nositelj: **Agencija za znanost i visoko obrazovanje**,
partneri: **Visoko učilište Algebra i Sveučilište u Splitu**
- Trajanje projekta: 19. 8. 2013. – **18.2. 2015.**
- CILJEVI:
 - razviti **sustav vrednovanja i priznavanja neformalnog i informalnog učenja** (Recognition of Prior Learning -RPL) kao integralni dio HKO-a
 - razviti 6 standarda kvalifikacija i studijskih programa u području fizike (Sveučilište u Splitu) i informacijsko-komunikacijske tehnologije (Visoko učilište Algebra) koji će se dodjeljivati/izvoditi vrednovanjem i priznavanjem neformalnog i/ili informalnog učenja

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Ulaganje u budućnost

Europska unija

Praktične smjernice za provedbu RPL-a: tko provodi vrednovanje i priznavanje?

- Isključivo visoka učilišta koja vrednuju pojedine ishode učenja u sklopu svojih postojećih programa akreditiranih unutar HKO
- Ne sva: RPL zahtijeva dodatnu podršku kandidata - posebno 'poglavlje' pri vrednovanju VU-a
- Nužna i posebna edukacija i trening kao pomoć VU-ima
- Dodatni zahtjevi i za dokumentaciju i izvještavanje – RPL bar u prvoj fazi zahtijeva više 'osigurača' od formalnih programa

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Ulaganje u budućnost

Praktične smjernice za provedbu RPL-a: kako izgleda proces?

- Moguć samo za ishode učenja za koje u Registru stoji da ih je moguće sumativno vrednovati (pri čemu tu ulaze i razni vidovi praksi, ne samo 'klasični' ispiti) – dakle ne sve
- Pristup: studenti unutar VU-a (radi skraćivanja razdoblja studija) ALI I osobe izvan sustava koje možda žele **djelomičnu kvalifikaciju** ili **potvrdu o stečenih nekoliko skupova ishoda učenja**
- Usmjeravanje kandidata: razgovori, formativno vrednovanje
- Izlazni 'proizvod' procesa: certifikati raznih vrsta **IDENTIČNI** onima koji bi se dobili nakon formalnog obrazovanja
- Ishodi učenja su zamišljeni kao **minimalni nužni uvjet** – kandidat koji je ostvario npr. 4 od 6 skupova IU unutar nekog kolegija **ne može** dobiti potvrdu da je položio taj kolegij

Europska unija

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Ulaganje u budućnost

Praktične smjernice za provedbu RPL-a: pitanja

Europska unija

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Ulaganje u budućnost

Kontakti

Hvala na pažnji!

Mislav Balković

(mislav.balkovic@algebra.hr)

Đurica Dragojević

(durdica.dragojevic@azvo.hr)

Nina Vranešević Marinić

(nvranešević@iro.hr)